

Інформація про результати наглядової діяльності Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу протягом 2019 року

З метою забезпечення виконання Національною радою з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу (далі – Національна рада) наглядової функції протягом січня 2019 року розроблено проект Плану нагляду Національної ради на 2019 рік відповідно до Кваліфікаційних вимог Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією (далі – ГФ) до Координаційних механізмів країни, які застосовуються із запровадженням нової моделі фінансування ГФ. Проект Плану нагляду на 2019 рік схвалено рішенням Комісії з нагляду від 22 лютого 2019 року та рішенням Національної ради від 23 травня 2019 року.

На виконання Плану нагляду Секретаріатом Національної ради та Комісією з нагляду протягом 2019 року були здійснені наступні заходи.

Відповідно до рішення Національної ради від 13 грудня 2018 року протягом січня 2019 року вжито організаційні заходи щодо збору кандидатур до складу Комісії з нагляду у зв'язку із плановою ротацією.

В рамках проекту ПРООН «Зміцнення Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції в Україні», який фінансується ГФ та націлений на підтримку діяльності Секретаріату Національної ради, на програмний 2019 рік було залучено експертів для підтримки діяльності Комісії з нагляду Національної ради:

1) Консультанта з ведення Інформаційного табло (Dashboard) – Бортнік Анастасію, функціональними обов'язками якої є збір, наповнення та аналіз Dashboard – інструменту нагляду, рекомендованого ГФ, що передбачає отримання звітної інформації та комунікацію з представниками Основних реципієнтів грантів ГФ;

2) Експерта з аналізу ефективності грантів ГФ – Салабай Наталію, функціональними обов'язками якої є аналіз реалізації грантів ГФ – проектів, заходів, компонентів, тощо на відповідність цілям програм Глобального фонду, аналіз питань, що стосуються уникнення ризиків реалізації грантів ГФ, а також аналіз стану виконання плану забезпечення стійкості програм протидії ВІЛ та туберкульозу в контексті переходу до фінансування за рахунок внутрішніх ресурсів – державного та місцевих бюджетів (План 20-50-80).

Протягом січня-лютого 2019 року забезпечено участь членів Комісії з нагляду у експертно-відбіркових комісіях Основних реципієнтів грантів на відбір виконавців у 2019 році проектів ГФ, зокрема:

- 1) 16 січня – за напрямком 50М (ЛІАМ-тестування);
- 2) 17 січня – за напрямками 1А, 1А1, 6А, 16А, 21А та 50М (ТБ);
- 3) 21 січня – за напрямком 12М (Адвокація моделі сталої відповіді на епідемії та надання послуг з профілактики, лікування та догляду і

підтримки ВІЛ-інфекції, туберкульозу, вірусних гепатитів на національному рівні);

- 4) 28 січня – за напрямками 21М, 22М (Тернопільська обл.);
- 5) 20 лютого – за напрямком 38М (Посилення якості системи надання безоплатної правової допомоги в Україні ключовим групам населення, уразливим до ВІЛ).

Забезпечено участь членів Комісії з нагляду у робочих зустрічах ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України», зокрема:

- 1) 22 січня – робоча зустріч з метою обговорення формату та проведення повноцінної звірки даних систем МІС ВІЛ, Syrex та Case++;
- 2) 19 лютого – робоча зустріч з координації діяльності щодо підвищення спроможності регіональних НУО в процесах участі у тендерах на закупівлю послуг у сфері громадського здоров'я за бюджетні кошти;
- 3) 5 березня – робоча зустріч з питань реалізації програмних та проектних заходів в установах ДКВС України;
- 4) 18 березня – робоча зустріч з обговорення законопроекту «Про Основні засади (стратегію) державної політики у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу, туберкульозу та вірусних гепатитів на період до 2030 року».

22 лютого 2019 року проведено засідання Комісії з нагляду, в рамках якого узгоджено:

- 1) перелік пріоритетних напрямків у здійсненні наглядової діяльності протягом 2019 року, зокрема щодо виконання представниками Основних реципієнтів умов переходу до фінансування за рахунок внутрішніх ресурсів – державного та місцевих бюджетів (План 20-50-80);
- 2) графік візитів на місця з метою нагляду.

7 березня 2019 року для новообраних членів Комісії з нагляду, які увійшли до її складу відповідно до рішення Національної ради від 13 грудня 2018 року, проведено начальний семінар щодо поточних грантів ГФ в Україні та забезпечення нагляду за їх реалізацією, зокрема, завдань, форм та інструментів Комісії з нагляду, а також обмін досвідом та практичними рекомендаціями з членами Комісії з нагляду, які входили до її складу протягом 2015–2018 років.

11 березня 2019 року забезпечено участь Комісії з нагляду у дебрифінгу Місцевого агента ГФ (МАФ) з Основними реципієнтами грантів ГФ, в рамках якого членами Комісії з нагляду представлено:

- 1) інформацію та рекомендації Комісії з нагляду за результатами візиту з нагляду до м. Полтава, який було здійснено 6-7 грудня 2018 року;

- 2) перелік рекомендацій Комісії з нагляду за результатами участі у засіданнях приймальних та експертно-відбіркових комісій на відбір виконавців у 2019 році проектів ГФ, за результатами розгляду яких, зокрема, БО «100%ЖИТТЯ» розроблено та погоджено з ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» Алгоритм програмного компоненту 50М «Забезпечення виявлення активного туберкульозу серед ЛЖВ за допомогою інноваційних LF-LAM тестів».

Протягом березня 2019 року забезпечено контроль щодо подання представниками Основних реципієнтів грантів ГФ карток моніторингу виконання програми за підсумками другого півріччя 2018 року та річних (на виконання статті 10 Закону України «Про виконання програм Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією» № 4999-VI від 21 червня 2012 року). Також забезпечено контроль вчасного надання та аналіз звітів PU/DR – прогрес у виконанні цілей програм.

Забезпечено контроль за виконанням рекомендації Комісії з нагляду щодо постійного оприлюднення та оновлення інформації про хід та результати реалізації програм ГФ в Україні на офіційних веб-сайтах організацій, які є Основними реципієнтами грантів ГФ:

- 1) <https://network.org.ua/proekt-za-pidtrymky-globalnogo-fondu/>
- 2) <http://aph.org.ua/uk/nasha-robota/ukraine/gf/>
- 3) <https://www.phc.org.ua/pro-centr/proekti/proekt-gf>

Забезпечено комунікацію та інформування представників ГФ щодо впровадження наглядової діяльності та актуальних питань щодо впровадження програм ГФ під час візитів ГФ в Україну, зокрема:

- 1) 25 лютого – установча зустріч з командою ГФ за участі голови Комісії з нагляду, експерта Комісії з нагляду з питань аналізу ефективності грантів ГФ, а також представників Секретаріату Національної ради;
- 2) 28 березня – робоча зустріч з командою ГФ за участі МАФ, голови Комісії з нагляду, експерта Комісії з нагляду з питань аналізу ефективності грантів ГФ, а також представників Секретаріату Національної ради.

5 квітня 2019 року проведено робочу зустріч за участю представників ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» з метою обговорення:

- 1) рекомендацій Комісії з нагляду за результатами візиту з нагляду до м. Полтава, який було здійснено 6-7 грудня 2018 року;
- 2) стану виконання плану забезпечення стійкості програм протидії ВІЛ та туберкульозу в контексті переходу до фінансування за рахунок внутрішніх ресурсів – державного та місцевих бюджетів (План 20-50-80).

За результатами зустрічі Комісією з нагляду надано рекомендації представникам ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України», зокрема:

1. Провести ґрунтовний аналіз причин невиконання індикаторів за підсумками виконання Проекту «Формування підґрунтя до забезпечення сталості національної відповіді у сфері ВІЛ та ТБ в рамках гранту Глобального фонду» у м. Полтава, зокрема: 1) щодо формування технічного завдання на виконання цілей програм у відповідності з об'єктивними розрахунками та актуальними статистичними даними; 2) щодо формування індикаторів виконання цілей програм з урахуванням відповідності державному та місцевим бюджетам.
2. Здійснити заходи щодо розробки та/або затвердження ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» узгодженої політики щодо постановки індикаторів цілей програм.
3. Розробити план щодо усунення ризиків виконання цілей програм у програмах профілактики, з урахуванням обґрунтованого розрахунку цілей щодо охоплення.

14 травня 2019 року завершено наповнення Інформаційного табло (Dashboard) за результатами реалізації грантів у 2018 році та **20 травня** проведено робочу зустріч за участі членів Комісії з нагляду, представників Основних реципієнтів грантів Глобального фонду та МАФ щодо результатів аналізу виконання показників грантових програм за даними Інформаційного табло (Dashboard). За результатами зазначеної зустрічі було прийнято рішення здійснити перегляд формату Інформаційного табло та його актуальності для здійснення аналізу виконання індикаторів у поточному гранті Глобального фонду. Оскільки, перелік показників поточних грантів суттєво збільшився, це вимагає внесення показників вручну та корегування формату Інформаційного табло в процесі його заповнення, в результаті чого розрахунок показників у відповідних вкладках Інформаційного табло відображається некоректно, не синхронізується у відсоткове значення, або взагалі не відображаються, що унеможливує здійснення аналізу виконання індикаторів. Відповідно до цього рішення, 6 червня 2019 року Секретаріатом Національної ради направлено звернення до Секретаріату Глобального фонду (CCM Hub) з інформацією про проблеми у використанні Інформаційного табло та необхідності перегляду його формату.

23 травня 2019 року на засіданні Національної ради презентовано інформацію про результати наглядової діяльності Національної ради протягом першого кварталу 2019 року. За результатами засідання експертом Комісії з нагляду напрацьовано аналітичну довідку з пропозиціями щодо уніфікації формату звітів Основних реципієнтів на засіданнях Національної ради.

Протягом травня 2019 року членами та експертами Комісії з нагляду здійснювалися заходи щодо:

нагляду за процесом організації ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» закупівель послуг з профілактики ВІЛ серед груп підвищеного ризику щодо інфікування ВІЛ в регіонах України та оприлюднення відповідних

оголошень через систему здійснення державних закупівель «Prozorro» (запит інформації від 20 травня, моніторинг відповідних сайтів);

збору інформації про організації/установи, з якими припинено грантові угоди через порушення або накладені штрафні санкції чи вилучено/не виплачено/утримано частину благодійних коштів за невиконання планових показників протягом 2018–2019 років (16 травня);

опрацювання листа-скарги ТОВ «ЮВІ-БЛЕЙЗ» на адресу голови Національної ради щодо проведення МБФ «Альянс громадського здоров'я» тендеру UV-02-2019 на встановлення ультрафіолетових опромінювачів в протитуберкульозних закладах (14-23 травня).

Протягом червня 2019 року Секретаріатом Національної ради направлено членам Комісії з нагляду для ознайомлення:

звіт про результати робочої зустрічі з питань реалізації програмних та проектних заходів в установах ДКВС України, яку проведено 4 червня в Міністерстві юстиції України;

управлінські листи до представників Основних реципієнтів грантів ГФ (PU/DR) за звітний період 1 січня – 31 грудня 2018 року.

24-27 червня 2019 року організовано та здійснено візи з нагляду на місця до м. Вінниця та м. Івано-Франківськ, за результатами яких підготовлено звіти.

За дорученням Комісії з нагляду її експертом Салабай Н. протягом червня проведено роботу з аналізу виконання Плану переходу послуг, що підтримувалися в рамках проектів ГФ, на державне фінансування (Плану 20-50-80).

Протягом липня поточного року Комісією з нагляду спільно з Секретаріатом Національної ради забезпечено:

- 1) збір та аналіз інформації про стан впровадження грантових програм в АР Крим та непідконтрольних територіях Донецької та Луганської областей;
- 2) супровід питання щодо забезпечення досягнення показника 93% використання грантових коштів, здійснення бюджетної ревізії та перепрофілювання невикористаних коштів на пріоритетні сфери (відповідно до листа програмного фахівця команди Східної Європи та Центральної Азії від 28 червня 2019 року), зокрема аналіз інформації про вжиті заходи щодо бюджетної ревізії та перепрофілювання невикористаних коштів на пріоритетні сфери; аналіз інформації про заплановані заходи, а також перебіг переговорів між представниками Основних реципієнтів щодо змін до бюджетів та інших програмних документів, якими врегульовано розподіл напрямків діяльності між Основними реципієнтами, затверджених Національною радою та погоджених ГФ;

- 3) збір та аналіз інформації ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» щодо результатів тендерних закупівель за конкурсами, що відбулись, а також оцінки ризиків та стратегії мінімізації ризиків впровадження програм профілактики ВІЛ серед ЛЖН в Києві та програм з догляду та підтримки в Одесі, базуючись на результатах закупівель;
- 4) участь Комісії з нагляду у засіданні Експертно-відбіркової комісії МБФ «Альянс громадського здоров'я» за програмним компонентом 27А «Підтримка у підготовці та оснащенні приміщень лікувально-профілактичних закладів охорони здоров'я, в яких заплановане впровадження замісної підтримувальної терапії (ЗПТ) у 2019 році»;
- 5) аналіз та узагальнення рекомендацій ГФ Основним реципієнтам за результатами розгляду звітів за 2018 рік, на підставі якого експертом Комісії з нагляду Наталією Салабай здійснювався контроль за виконанням рекомендацій ГФ;
- 6) аналіз результатів закупівлі ДК 021:2015-85140000-2 «Послуги з профілактики ВІЛ серед групи підвищеного ризику щодо інфікування ВІЛ (ЛВНІ) у місті Києві», відповідно до звернення ВБО «КОНВІКТУС Україна» щодо демпінгування ціни учасниками закупівлі (ВБФ «ДРОП ІН ЦЕНТР», ГО «Клуб «Еней»), а також можливих ризиків у забезпеченні надання якісних послуг згідно із запланованим обсягом. За результатами здійсненого аналізу зауваження та рекомендації Комісії з нагляду обговорено з представниками ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України».

24 липня поточного року проведено засідання Комісії з нагляду та зустріч Комісії з нагляду з представниками Основних реципієнтів, в ході яких обговорено:

- стан виконання плану забезпечення стійкості програм протидії ВІЛ та туберкульозу в контексті переходу до фінансування за рахунок внутрішніх ресурсів – державного та місцевих бюджетів (План 20-50-80), узгодження плану дій із забезпечення виконання Плану 20-50-80,
- результати аналізу інформації про впровадження грантових програм в АР Крим та непідконтрольних територіях Донецької та Луганської областей: узгодження пропозицій для розгляду Національною радою,
- висновки та рекомендації Комісії з нагляду за результатами візитів з нагляду до м. Вінниця та м. Івано-Франківськ, які було здійснено 25-27 червня 2019 року, узгодження плану дій щодо виконання рекомендацій.

За результатами зазначеного засідання Комісією з нагляду узгоджено рекомендації щодо **формату звітування Основних реципієнтів на засіданнях Національної ради**, а саме:

Блок 1: Інформація про програмні напрямки (модулі), за які відповідає Основний реципієнт. Бюджет за кожним програмним напрямком. Бюджет адміністративних витрат. Інформація подається за весь грант. Такий слайд має бути незмінним.

Блок 2: Виконання планових показників. Абсолютні (де релевантно) та відсоткові значення. Причини відхилення $\pm 20\%$.

Блок 3: Виконання бюджету загального. Виконання бюджету за програмними напрямками (модулями). Причині відхилення $\pm 10\%$.

Блок 4: Виконання особливої умови гранту (для всіх ОРів). Забезпечення Плану переходу – ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України», вклад у виконання умови – БО «100 ВІДСОТКІВ ЖИТТЯ» та МБФ «Альянс громадського здоров'я».

Блок 5: Досягнення у виконанні програми. Проблемні питання протягом звітного періоду та шляхи їх вирішення. Сформована пропозиція з питань, які потребують підтримки від Національної ради.

Відповідно до цих рекомендацій на засіданні Національної ради 22 серпня 2019 року представлено звіти Основних реципієнтів.

Також на засіданні Національної ради 22 серпня головою Комісії з нагляду представлено результати нагляду за перше півріччя 2019 року, а також аналітичні довідки: а) щодо результатів здійсненого аналізу стану впровадження в Україні державного фінансування послуг, пов'язаних з ВІЛ та ТБ, в рамках реалізації Плану переходу (План 20-50-80) та б) реалізації грантів Глобального фонду в Україні на тимчасово окупованих територіях на засіданні Національної ради головою Комісії з нагляду.

19 вересня забезпечено участь членів Комісії з нагляду у дебрифінгу місцевого агента Глобального фонду (МАФ), де було обговорено статуси виконання management actions, статус виконання основних рекомендацій впровадження проектів у закладах ДКВС, а також поточний стан виконання Плану переходу.

2 жовтня проведено навчальний семінар з елементами тренінгу для новообраних членів Національної ради та членів Комісії з нагляду щодо функцій з наглядової діяльності Національної ради, завдань Комісії з нагляду та вимог Глобального фонду до координаційних механізмів країн. До участі у тренінгу були залучені також представники партнерських організацій, зокрема ДП «Медичні закупівлі України».

7 жовтня забезпечено участь членів Комісії з нагляду у засіданні Експертно-відбіркової комісії проектних заявок відкритого конкурсу «Супровід та підтримка доконтактної профілактики ВІЛ-інфекції (ДКП/PrEP)» в м. Києві та Київській області в рамках проекту «Зменшення тягаря туберкульозу та ВІЛ-інфекції через створення загального доступу до своєчасної та якісної діагностики та лікування туберкульозу і його резистентних форм, розширення

доказової профілактики, діагностики та лікування ВІЛ-інфекції, та створення стійких та життєздатних систем охорони здоров'я».

Протягом жовтня членами Комісії з нагляду здійсненні візити з метою здійснення нагляду за станом виконання програм та проектів Глобального фонду на місцях: 1) **22-24 жовтня** – до закладів та організацій у Київській області; та 2) **29-31 жовтня** – до закладів та організацій у м. Київ, за результатами яких підготовлено звіти.

Здійснено ґрунтовного аналіз у впровадженні програм ГФ на тимчасово окупованій території АР Крим та міста Севастополя. З цією метою **23 жовтня** Секретаріатом Національної ради було направлено звернення Комісії з нагляду Старшому портфоліо-менеджеру команди країн Східної Європи та Центральної Азії Даррену Доркіну із запитом інформації про результати моніторингових візитів, які були здійснені у 2018-2019 роках за дорученням ГФ на тимчасово окуповану територію АР Крим та міста Севастополя.

6 листопада Секретаріатом Національної ради направлено звернення Комісії з нагляду до ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» з метою вивчення питання та оперативного реагування на низку звернень з різних регіонів України щодо ризиків переривання профілактичних сервісів через відсутність фінансування, зокрема від ГО «Джерела громадського здоров'я» м. Тернопіль, БФ «Салюс» м. Львів, БФ «Незалежність» м. Вінниця, РОБФ «Наше Майбутнє» м. Рівне.

11 листопада Секретаріатом Національної ради направлено звернення Комісії з нагляду до представників Основних реципієнтів грантів ГФ про надання розгорнутих коментарів щодо стану виконання представниками Основних реципієнтів рекомендацій ГФ у відповідь на звіти за результатами виконання програм у 2018 році з метою узгодження інформації та здійснення ґрунтовного аналізу.

18 листопада Секретаріатом Національної ради направлено звернення Міністерства охорони здоров'я України до представників Основних реципієнтів грантів ГФ з метою здійснення аналізу стану результатів впровадження програм ГФ за період 2018–2019 рр., з урахуванням стану виконання бюджету, а також щодо пріоритетних напрямків у впровадженні програм ГФ на 2020 рік (відповідно до статті 10 Закону України «Про виконання програм Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні» та рішення Національної ради від 10 грудня 2012 року щодо здійснення моніторингу виконання грантів ГФ).

22 листопада в рамках візиту представників ГФ в Україну забезпечено участь Комісії з нагляду у зустрічі ключових партнерів з метою обговорення участі України у новому циклі фінансування програм ГФ на період 2021–2023 роки.

29 листопада забезпечено участь членів Комісії з нагляду у засіданні Експертно-відбіркової комісії Конкурсу з відбору організацій, які здійснюватимуть діяльність за програмним програмними компонентами в рамках проекту «Прискорення прогресу у зменшенні тягаря туберкульозу та ВІЛ-інфекції шляхом надання універсального доступу до своєчасної та якісної діагностики та лікування туберкульозу, розширення доказово обґрунтованої профілактики, діагностики та лікування ВІЛ-інфекції, створення життєздатних та стабільних систем охорони здоров'я».

2 грудня забезпечено участь членів Комісії з нагляду у засіданні Експертно-відбіркової комісії Конкурсу з відбору організацій, які здійснюватимуть діяльність за програмним програмними компонентами в рамках проекту «Зменшення тягаря туберкульозу та ВІЛ-інфекції через створення загального доступу до своєчасної та якісної діагностики та лікування туберкульозу і його резистентних форм, розширення доказової профілактики, діагностики та лікування ВІЛ-інфекції, та створення стійких та життєздатних систем охорони здоров'я».

6 грудня забезпечено участь членів Комісії з нагляду у дебрифінгу МАФ в Міністерстві юстиції України щодо виконання проектів, які впроваджуються у закладах ДКВС.

20 грудня забезпечено участь членів Комісії з нагляду у засіданні Національної ради, в рамках якого ухвалені установчі рішення з питань підготовки та подання до ГФ запиту України, у т.ч. щодо його формату та структури, основних реципієнтів, а також затверджено процедурні документи, зокрема:

1. Погоджено запропоновану ГФ структуру фінансування програми з протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2021–2023 роки (далі – Програма), а саме: на компонент Програми щодо боротьби з ВІЛ-інфекцією – 70 833 698 дол. США, на компонент Програми щодо боротьби з туберкульозом – 48 644 568 дол. США.

2. Погоджено подання до ГФ запиту на фінансування у 2021–2023 роках Програми із застосуванням механізму повного перегляду.

3. З метою забезпечення життєздатності Програми у 2021–2023 роках, уникнення управлінських ризиків щодо її виконання, а також, враховуючи попередній успішний досвід реалізації грантів ГФ, затверджено виконавцями Програми на 2021–2023 роки трьох діючих основних реципієнтів, які представляють державний та недержавний сектори, а саме: МБФ «Альянс громадського здоров'я», БО «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ» та ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України».

4. Утворено Групу з розробки проекту запиту України до ГФ на фінансування у 2021–2023 роках програм з протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу (далі – проект Запиту) та затверджено Положення про Групу з

розробки проєкту Запиту, її Представницький склад, Структуру підготовки проєкту Запиту та Орієнтовний графік його підготовки.

Також протягом року забезпечено постійну участь членів та експертів Комісії з нагляду у засіданнях Стратегічної робочої групи з питань забезпечення сталості послуг у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та туберкульозу в межах переходу на державне фінансування.

Згідно з вимогами ГФ забезпечено щоквартальне звітування до Секретаріату ГФ про результати наглядової діяльності у 2019 році (18 лютого, 17 квітня, 16 липня та 21 листопада).

Протягом року забезпечено взаємодію Комісії з нагляду з членами Національної ради, її робочими органами та представниками зацікавлених сторін, а також МАФ. Забезпечено відкритий доступ до інформації щодо впровадження наглядової діяльності: <http://moz.gov.ua/komisija-z-nagljadu>.

**Голова Комісії з нагляду
Національної ради**

Олена ВОСКРЕСЕНСЬКА

**Представник Секретаріату
Національної ради,
секретар Комісії з нагляду**

Ірина КОРОЄВА